

Berättelser om upplevd diskriminering

Innovationspilot från Helsingborgs stad om
upplevelsebaserad data med hjälp av berättelser

HELSINGBORG

Innehåll

En undersökning om upplevelser av diskriminering 3

 En innovationspilot som del av stadens arbete för lika möjligheter 3

 Berättelser som beslutsunderlag 4

 Samarbete och spridning 4

 112 berättelser 4

 Berättelser om alla diskrimineringsgrunder 6

Fysisk och psykisk otillgänglighet 7

Rasism och främlingsfientlighet..... 11

Sexism och ojämställdhet 13

Ålderism 14

Transfobi 15

Flerfaldig diskriminering 16

Uttryck för rasism och sexism..... 17

Att kunna vara sig själv och respekteras 17

Det sker på flera platser och blir en del av livet 18

Inga enstaka händelser 19

Bristande tro på att det finns bra hjälp att få 19

Vad kan förhindra diskriminering? 20

 Respekt, bemötande och människosyn 22

 Lagar och regler 23

 Kunskap och kompetens 23

 Representation och delaktighet..... 23

 Trygghet och säkerhet 24

 Konkreta insatser 24

Så här har vi använt resultatet 25

Läs mer..... 26

 Helsingborgs stad 26

 Andra aktörer..... 26

En undersökning om upplevelser av diskriminering

Vi vill att Helsingborg ska vara en öppen och inkluderande stad. För att lyckas med det måste vi förstå hur vardagen och behoven ser ut för olika invånare och arbeta innovativt för att lösa utmaningarna. Upplevelser av att bli diskriminerad kan få konsekvenser som ohälsa och utanförskap vilket påverkar både individen och samhället i stort¹. Vi har därför genomfört en undersökning där människor i Helsingborg fått möjlighet att dela med sig av sina upplevelser och tankar om diskriminering och inkludering i Helsingborg. I arbetet mot diskriminering och för lika möjligheter och rättigheter krävs kunskap om hur diskriminering ser ut och fungerar. Vi behöver både kunskap om förekomsten av diskriminering i samhället och om hur diskriminering upplevs i vardagen av de individer som utsätts. Att samla individers erfarenheter och upplevelser av diskriminering kan vara ett verktyg för att öka förståelsen för hur diskriminering kan ta sig uttryck vilket annars kan vara svåra att få syn på och belysa.

En innovationspilot som del av stadens arbete för lika möjligheter

Arbetet har bedrivits med medel från stadens innovationssatsning. Inför arbetet var förväntningarna att det skulle leda till ökad känsla av inkludering för personer som utsatts för diskriminering och bättre underlag för stadens verksamheter att bedriva ett arbete mot diskriminering och för lika möjligheter, vilket i förlängningen leder till bättre livskvalitet för diskriminerade personer i Helsingborg.

Det finns viss statistik som kan belysa diskriminering och utanförskap, men för att få en djupare och mer lokal förståelse för problemen behöver vi lyssna på de människor som vistas i Helsingborg. Vi har inga etablerade arbetssätt för att samla in subjektiva erfarenheter som kunskapsunderlag och behöver därför testa olika metoder för att lära oss om vad som fungerar bäst. Undersökningen är en möjlighet för individer och grupper att dela med sig av sina upplevelser på ett strukturerat sätt. Med ett gemensamt kunskapsunderlag kan vi se vilka förändringar vi behöver göra och hur vi kan utveckla arbete mot diskriminering och för lika möjligheter.

När vi har siffror och lättillgängliga underlag på fenomen i samhället tenderar vi att ha lättare att förstå problembilden och att vidta åtgärder. Arbetet mot diskriminering och för lika möjligheter kan tendera att upplevas som något luddigt och svårt att förstå hur det relaterar till den egna verksamheten. Den skeva representationen bland stadens anställda utifrån diskrimineringsgrunderna kan också påverka förmågan att se diskriminerande och exkluderande strukturer.

Vi har en bred utgångspunkt för vad som omfattar diskriminering i denna studie. I praktiken kan det vara exkluderande normer, stereotypa föreställningar om vissa grupper, språkbruk, bemötande, den fysiska miljön och negativa handlingar som tillsammans bidrar till diskriminering. En del av det skulle kategoriseras som diskriminering enligt diskrimineringslagen och en del inte.

DO belyser i en rapport de stora kunskapsluckor som finns inom området diskriminering, framför allt studier som fångar diskriminerande processer, vilket är viktig kunskap för att på ett bättre och mer effektivt sätt arbeta med anti-diskriminering och att främja lika rättigheter och möjligheter. I rapporten framhålls kvalitativa metoder och analyser för att få en djupare förståelse för just diskriminerande processer².

Utöver denna undersökning finns en studie från 2014 med intervjuer med unga hbtq-personer i Helsingborg där personerna berättar om utsatthet, otrygghet och oförståelse från omgivningen³. Från 2022 finns också en studie om ungas upplevelser av rasism, hbtq-fobi och minoritetsstress med fokusgruppsintervjuer som grund⁴.

1 DO, 2010, Upplevelser av diskriminering – en sammanfattande rapport samt analys baserat på en kvalitativ undersökning om upplevd diskriminering
2 DO, 2010, Upplevelser av diskriminering – en sammanfattande rapport samt analys baserat på en kvalitativ undersökning om upplevd diskriminering
3 Studiefråmjandet och RFSL Helsingborg (2014). Mitt dröm-Helsingborg: Acceptans, frihet och respekt – Ung HBTQ/HBG – En förstudie med fokus på unga hbtq-personer i Helsingborg
4 Amphi produktion 2022, Ungas upplevelser av minoritetsstress i Helsingborg https://media.helsingborg.se/uploads/networks/4/sites/146/2022/06/ungas-upplevelser-av-minoritetsstress-i-hbg-2022_final-1.pdf

Berättelser som beslutsunderlag

Vi har, precis som många aktörer idag, lång och stor vana att samla in och analysera statistik från register eller enkäter. De kvantitativa underlagen kan ge oss en bild av företeelser och mönster. Men för att få en djupare förståelse för de samhällsutmaningarna vi har behöver vi hitta nya och fler sätt att inkludera människors tankar och upplevelser. Statistik för anmälningar kan ge en viss bild, men mörkertalet är stort och upplevelser av diskriminering och utsatthet kommer sällan till vår kännedom.

Med berättelser och data om upplevd diskriminering kan vi få en djupare förståelse för och gemensam kunskap om hur diskriminering tar sig uttryck i Helsingborg. För att göra undersökningen har vi använt verktyget Sensemaker som är ett digitalt undersökningsverktyg för att samla in berättelser kopplade till ett frågeområde. Verktyget låter den som svarar på undersökningen själv sätta rubrik och bidra till tolkningen av sin berättelse. Sensemaking handlar om hur vi tolkar information i omgivningen och agerar utifrån den. Det skulle kunna översättas som omdöme eller meningsskapande. Mening, drivkrafter och känslor varierar mellan olika personer. Sensemaker tar hänsyn till det genom att låta respondenten guida läsaren i tolkningen av deras svar. Det är därför ett bra komplement till statistik. Med hjälp av berättelser och upplevelser får vi en annan typ av underlag som kan väcka känslor och skapa en djupare förståelse. Denna undersökning handlar om diskriminering men metoden med berättelser som underlag kan appliceras på flera komplexa samhällsutmaningar.

Samarbete och spridning

Civilsamhällets aktörer har en nära kontakt med personer som upplever diskriminering och erfarenheterna som de delar med sig av visar att vi behöver göra mer för att minska gapet mellan stadens vision och människors upplevelser. Helsingborgs stad har därför samarbetat med representanter från civilsamhället i arbetet med att designa, sprida och analysera materialet.

På grund av covid-19-pandemin kunde vi enbart samla in berättelserna digitalt, vilket säkert har påverkat möjligheten att nå vissa grupper. Föreningarna som deltagit i arbetet har spridit via sina kontaktnät. Helsingborgs stad annonserade i sociala medier, skickade ut ett fysiskt vykort till cirka 5000 hushåll i Helsingborg och annonserade i HD både digitalt och i papperstidningen. Undersökningen fanns på svenska och engelska. Informationstexten om undersökningen fanns på svenska, engelska, arabiska, serbokroatiska och vietnamesiska.

112 berättelser

Totalt registrerades 112 svar i det digitala verktyget. Materialet går inte att använda som statistiskt underlag och är inte representativt för Helsingborgs befolkning, men varje berättelse räknas och varje människas upplevelse är viktig. Vi använder dem för att kunna ge exempel på vad personer upplever i vår stad och för att få en djupare förståelse för diskriminering och kränkningar.

Vi har en bred utgångspunkt för vad som omfattar diskriminering i denna studie. I praktiken kan det vara exkluderande normer, stereotypa föreställningar om vissa grupper, språkbruk, den fysiska miljön och negativa handlingar som tillsammans bidrar till diskriminering. En del av det skulle kategoriseras som diskriminering enligt diskrimineringslagen och en del inte. De som delade med sig av sina upplevelser lämnade också sitt samtycke till att vi får använda dem i stadens arbete för lika möjligheter.

Nedan ges en bild av vilka som svarade på undersökningen och därefter redogör vi för berättelserna utifrån olika teman. Vi har rensat bort eventuella personuppgifter eller annat som riskerar att röja respondenternas identitet. Ibland har också berättelserna kortats ner av utrymmesskäl.

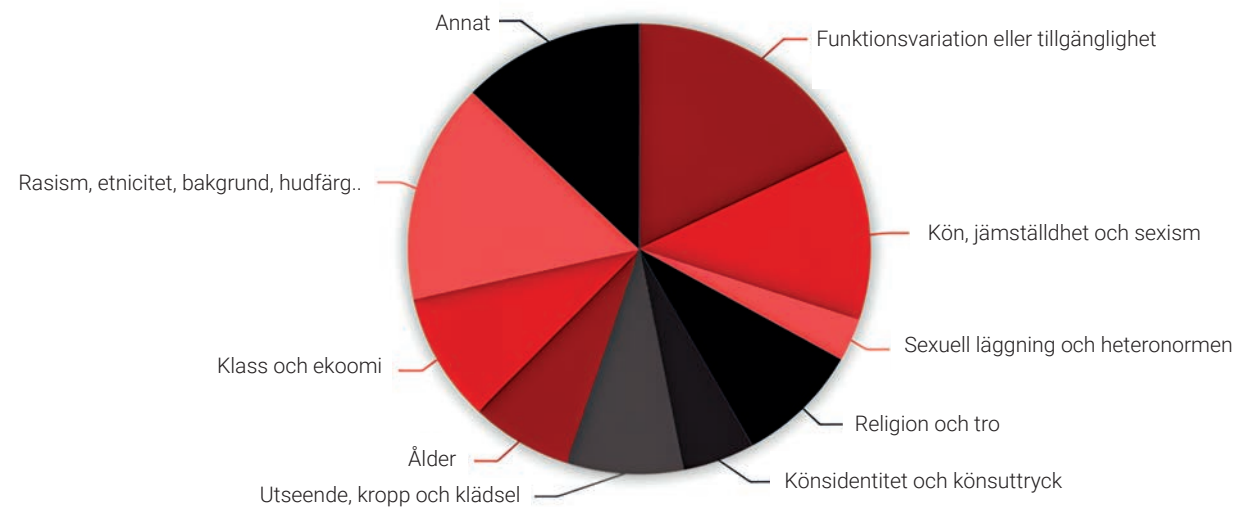
- De flesta som svarade var mellan 25 och 64 år. Få var under 16 år och få över 84 år.
- 37 procent svarade att de har någon form av funktionsnedsättning.
- De flesta som svarade anger att de är heterosexuella.
- En majoritet av de som svarat på undersökningen identifierar sig som män.
- De flesta som svarade är födda i Sverige och likaså deras biologiska föräldrar
- De flesta som svarade har en högskole-eller universitetsutbildning
- Majoriteten är inte troende eller utövar någon religion eller trosuppfattning

Figur 1. Bild på det vykort som vi skickade till 5000 hushåll.

Berättelser om alla diskrimineringsgrunder

Vi kan hitta berättelser som relaterar till samtliga diskrimineringsgrunder. I undersökningen la vi även till klass och ekonomi samt utseende, kropp och klädsel då det är sådant som kan vara relevant för hur människor blir behandlade. När vi tittar samlat på materialet kan vi se att ingen berättelse handlar om diskriminering eller utsatthet på grund av sexuell läggning.

Figur 1. Vad handlar berättelsen om?

Fysisk och psykisk otillgänglighet

Berättelserna om bristande tillgänglighet och diskriminering på grund av funktionsnedsättning handlar ofta om att den fysiska miljön skapar hinder för att kunna delta i samhället. Men berättelserna handlar också om lagar, regler och beslut samt bemötande och synen på personer med funktionsnedsättning.

#Jag saknar...: Utanförskap känner jag när jag inte kan följa med mina vänner "ut" pga avsaknad av toaletter som fungerar med rullstol. Det finns få restauranger, barer etc som inte har det. Jag har inte heller lyckats hitta ett enda gym i Helsingborg som har maskiner som fungerar att använda med rullstol eller har gruppträningar för oss rullstolsburna. Anser inte att jag är kränkt men det bidrar till utanförskap.

#Tillgänglighet för synskadade: Jag är synskadad men har fortfarande synrester kvar. Att inte se var man går kan vara ett problem. Särskilt om alla skyltar och annan information sitter högt upp i himlen. Dvs men två meter över marken. Ett exempel är klockan utanför Helsingborg C södra nerfart. Den sitter så högt att den inte ens går att nå med hjälp av steg. Jag vet, jag har provat. På många andra ställen är det lika illa, all information högt upp. På biblioteket finns det böcker att låna. Nyutkomna böcker finns där så fort förlaget har släppt den. Talböcker finns där när de är inlästa, vilket ibland kan ta lång tid. Det finns dagstidningar och andra tidningar att läsa på biblioteket. (...)

#Tillträde till affärerna: Jättemånga affärer längs Drottninggatan och Järnväggsgatan har ett ca 6-10 cm trappsteg in till affären. Det går inte att komma med en rullstol och permobil.

#tillgänglighet: numera kommer många paket inte till Posten eller dess utlämningsställe, utan till en box i en affär. För en synskadad person innebär detta många problem. Hitta affären, hitta boxarna och sedan ... Det finns inget sätt att upptäcka var man skall slå in sin pinkod. Det finns inget sätt att veta var luckan öppnas. Sitter man i rullstol är det inte alltid möjligt att nå upp till eller ner till den öppna luckan. Det är inte alltid möjligt att nå skärmen där pinkoden skall slås in. Det finns ingen personlig hjälp att få. Anställda i butiken hänvisar till att "Det är inte våra boxar, vi har inget med dem att göra". Då kan det vara så att varan får gå i retur, eftersom man inte kan hämta ut den.

#Två två världar när man blir rullstolsbunden: Ojämlighet har jag upplevt enligt följande. För X år sedan drabbades jag av en åkomma XXX. Den drabbar XXX. Sällsynt alltså. Efter månader på Sjukhus kom jag hem och sitter nu i rullstol + El-Scooter, så jag kan ta mig tämligen fritt utanför bostaden. Men då blev jag varse hur ojämnt det är för oss om nödgas färdas med dessa transportmedel. Det är kantsten vid övergångsställen som ej är avfasade, det är butiker i flertal som har trappor in till sig - ingen utrustning så man kan ta sig in med rullstolar etc. Så är det med Restauranger och butiker i mängd. T o m läkarmottagningar är ingalunda anpassade för de med rullstolar etc. Det är förfärligt vilken våld man möter som rullstolsburen. Här borde staden agera med krav, upplysning m m samt sköta sig exemplariskt i de delar staden bär ansvaret...

#Förflyttningsproblem: Varför är Handikapp toaletterna så låga? Toalett pappret är oftast långt ifrån går ej att nå. Trottoarerna är väldigt lutande tungt att köra rullator och rullstol.

#Handikapps vänligare!: Knepig att gå in i affärer som inte håller bredd för rullstol eller rollator. En får backa tillbaka.

#Apartheidkommunen Helsingborg: Det moderna byggandet i staden där allas rätt att deltaga på lika villkor är ett lysande exempel i hur intentioner och lagar åsidosätts. Den södra nedgången till knutpunktens tågpererrong är ett utmärkt exempel på hur beslutsfattarna brister i sitt omdöme då en stor grupp exkluderas på ett uppsåtligt sätt. Hiss saknas helt och den som är i behov av hissen får en markant längre väg att ta sig från knutpunkten om de ska i sydlig riktning. (...) Staden stänger ute de som har behov av förflyttningshjälpmedel. Parkeringar för rörelsehindrade har tidsbegränsningar som andra parkeringar inte har, som enbart två timmar per gång när den bredvid är fri efter kl 18:00. Likabehandling sker då inte vilket då anses som diskriminerande.

#rullstolshinder: Jättemånga affärer längs t.ex Drottninggatan och Järnvägsgatan går det inte att komma in i med elrullstolar och permobilar pga av ett 10 cm högt trappsteg. När man anmäler man ett hinder kan det ta upp till ½ år eller mer innan hindret åtgärdas. Har flera exempel. Framkomligheten under ombyggnaden av Drottninggatan och Järnvägsgatan var mycket svår. Och anmälan om evt. felbyggnader blev helt nonchalerat med evt. svaret "vi har folk som kan det" vilket viste sig sen, att kommunen fick göra om felbyggnaden. Jag får/tycker vi som kör dessa rullstolar och permobilar känner att det t.ex inte går att komma fram pga felbyggnaden.

#Otillgänglighet är diskriminering: Jag blir ofta diskriminerad av staden. Varje gång man bygger otillgängligt eller beviljar undantag från att installera tillgänglighet. Exempelvis att tillåta en restaurang att öppna i terasstrapporna utan att göra den tillgänglig. Blir diskriminerad varje gång jag och min certifierade assistanshund blir nekade tillträde. Känner mig också kränkt och diskriminerad när man tar bort p-platser för rörelsehindrade eller gör dessa i minimåtten som inte funkar när bilen har ramp från sidan. Känner mig diskriminerad när man inte sköter snöröjning så jag inte kan ta mig ut med rullstolen.

#Sur tant: Att ta sig runt med elrullstol innebär svårigheter i Helsingborg. Lokalbussarna kan inte ta elrullstollar de är inte anpassade. Trappor, ojämn gatubeläggning, inga ramper, trånga hissar eller inga hissar. Trafikljus som slår om för snabbt. - man står mitt i gatan. För höga trottoarkanter utan alla kantanpassningar som man får köra och leta efter dem. Människorna är fantastiska och hjälper gärna till men logistiken när ni planerar detta sköna nya Helsingborg lämnar allt övrigt att önska. Ta sig in i Mariakyrkan tex. Konserthusen en trång hiss både till biljettkontor och till handikapplatser. Elrullstol får inte plats. Ta sig upp till Slottshagen och Kärran - hissen är för liten. Avgiftsbeläggning av hjälpmedel för att kunna röra sig i kommunen. Sätt kommunalgubbarna i varsin elrullstol. Bind fast dem så de inte kan gå ur och ge dom en snitzlad bana att forcera i centrala Helsingborg så får vi se vad dom tycker.. Kan vara en intressant upplevelse (...)

#Jämlikhet för alla: Tycker det är en diskriminering mot människor som behöver hjälpmedel att begära avgifter månadsvis. Vi är alla människor och ska ha rätten till hjälp

#Diskriminering: När Helsingborgs stad införde månadsavgift på hjälpmedel som jag är beroende av. Jag anser att man definitivt inte ska ha mer kostnader på grund av att man har en funktionsnedsättning och är beroende av hjälpmedel. Det är förjåkligt!

#funktionsnedsättning: Jag är beviljad handikapparkering. Fick veta att möjligheten enbart kan användas då någon annan kör bilen (vilket oftast är fallet). Men min sjukdom går i skov och vissa dagar, eller snarare timmar, kan jag köra själv men är helt beroende av säkerheten som handikapparkering ger. Era bestämmelser hindrar mig att göra något bara för mig och på egen hand.

#Parkeringstillstånd: Jag jag har en en obotlig sjukdom. Sedan 5-6 år använder jag rullstol. Förra året skulle jag förlänga mitt parkeringstillstånd men fick avslag. Jag överklagade först till länsstyrelsen och slutligen trafikverket(eller var det transortstyrelsen). Till sist fick jag rätt.

#AutismPsykiskOhälsaUtanförSparkadPåSjälvmondsbenägen: Jag har fått diagnosen atypisk autism efter långa och många utredningar. Dock har jag ej fått rätt mot försäkringskassan om att få 100% sjukersättning då FK anser att jag ej prövat min arbetsförmåga tillräckligt. Så jag har levt på försörjningsstöd i nu fyra år. Min diagnos autism innebär att jag har rätt till LSS och att gå på daglig verksamhet. (...) Jag tycker detta är oerhört kränkande och man sparkar på oss med funktionsnedsättning, på oss med högfungerande autism. (...) Jag mår så dåligt psykiskt över att man sparkar på mig såhär så jag har gjort flera självmordsförsök! Det gör så oerhört ont i min själ att jag inte kan få vara självständig och oberoende av min XXX att jag dagligen går runt med tanken på att ta mitt liv! (...)

#Bussbitch och okunnig personal: Jag har en "osynlig sjukdom" vilket gör att ibland förstår inte alla att jag behöver sitta ned. T ex för någon vecka sedan när jag tog bussen till min arbetsplats. Jag hade även dålig balans den dagen så jag skyndade mig att sätta mig på en av de orangea stolarna längst fram i bussen. Där sitter en dam på en av platserna och har sin handväska på platsen snett mittemot. När jag börjar sätta mig så börjar hon skrika om att jag inte fick sitta där. Då hon, precis som jag, hade mask på sig så antog jag att det var pga covid hon inte ville jag skulle sitta där så jag förklarade att vi är 2 meter i från varandra vilket är vad som rekommenderas av myndigheterna. Det godkände hon inte och skrek lite mer. Hon sparkade mig två gånger på mitt knä, kallade mig fetto och satte sig bredvid en annan passagerare. Då hon då hamnade 1 dm från denne person så antar jag att det inte var pga corona som jag inte fick sätta mig där utanför att jag såg ung och fet ut. Pga balansproblemen kunde jag inte flytta på mig medan bussen rörde på sig. Vilket busschafförerna gärna kan tänka på innan de rivstartar innan alla satt sig ner. I alla fall när man försöker sätta sig på de orangea sätena. (...)

#Människa eller?: (...) En annan sak är att jag har liksom de flesta andra tillgång till att åka buss fritt. Men det går inte att komma på bussarna med min rullstol. Det är ett stort mellanrum mellan påstigningsplats och buss. Varför finns det ej en ramp? Det hade varit underbart att kunna ta bussen in till Helsingborg! (...) Även jag har en gång i tiden både rört mig och talat! Men min neurologiska sjukdom har gjort mig multihandikappad och talet har försvunnit likaså. (...) Idag kan jag inte ens komma in i en klädaffär i Helsingborg utan att expediterna frågar mina assistenter:- Vad vill han ha? Och svaret blir från assistenterna: Fråga honom och visa vad ni har att välja på! Och den vanliga reaktionen blir följande: -Oj, förlåt jag trodde att han inte kunde förstå, eftersom han inte pratar själv! Jag ber tusen gånger om ursäkt!!! Men vad hjälper det när hela min glädje över klädinköp har gått om intet?! Bara för att man sitter i rullstol så innebär det inte att kuggjhulen i huvudet har slutat fungera! Det är allt som oftast jag blir behandlad som en själlös varelse som inte borde få vara ute i samhället! Det är i så många affärer jag inte kan komma in i, och de vill heller inte att jag kommer in! Sista gången jag var i Helsingborg och min assistent skulle starta min sondnäring, ställde vi oss vid väggen till en butik. Ut kommer butiksbiträdet och undrar om vi måste stå där och göra vad vi nu gjorde?! Min assistent förklarade att det tar ca 3 minuter och att vi sedan skulle gå därifrån. Då faller butiksbiträdet följande kommentar: -Ni måste ju förstå att det här inte är bra för min affär! Måste ni verkligen stå här? Numer åker jag inte in till Helsingborgs centrum. Jag har tappat förtroendet för dessa alldeles vanliga normala människor! Om jag inte vill bli ledsen och deprimerad så är det bäst att jag stannar hemma! Tänk om jag åter hade kunnat röra mig och kunnat kommunicera på vanligt sätt, då hade jag talat om för dessa människor hur ledsamt det är att bli kränkt och rädd! Trots mitt lyte så fungerar min hjärna tillfullo! Och jag har känslor jag också!

#Stroke survivor: När jag ville tillbaka till mitt arbete i kommunen efter en hjärnblödning. Jag kunde inte själv och anser inte jag fick tillräckligt med stöd o hjälp.

Det är myndigheter men framförallt politiker, politiska beslut som leder till att man mår dåligt psykiskt av de lagar och regler som motarbetar en. När hela samhället utgår ifrån att alla ska klara av att jobba oavsett vad, det fungerar inte. Till slut mår man så dåligt psykiskt att man blir destruktiv precis som rapporten från autism förbundet gjort som heter ”förlorade år”.

Rasism och främlingsfientlighet

Berättelserna om rasism och främlingsfientlighet handlar om specifika händelser i vardagen men också om återkommande händelser som sker ofta och över lång tid. Några beskriver att det är vanligt och en del av vardagen.

#Aldrig tillräckligt: Jag är av utländsk bakgrund. Överallt jag går så är det alltid någon som tittar konstigt på mig. Går man in i en affär så känner man sig iakttagen. På kollektivtrafiken så vill folk inte sitta bredvid en. Kör man bil och polisen ser en så vet man att de gör en slagning på bilen. Vardagsrasismen är numera så pass vardag att man lärt sig leva med det. Hur integrerad man än blir i samhället så kommer man aldrig att ses som svensk. Jag har bott i Sverige sedan - 87.

#asiansarealsohuman: At One of the famous food joint in kulagatan, (just because pandemic is happening doesn't mean that Asians are responsible for it or if you see any brown guy/girl with black hair) a fellow who was standing beside me in the queue restricted my entry to the place saying random things. Felt really bad

#Discrimination situation in Helsingborg. what shall I do then: Latest discrimination happened to me from one week back in one of the famous supermarkets in Helsingborg. An old lady hit and dropped my small shopping basket with her trolley shopping bags will she where moving beside me and she didn't stop until all my things became under here trolley. When I asked her why she did that. She in an angry loud voice "because you shouldn't be here". We speak a lot until I asked her if she will be happy "if I were your grandson and an old lady did the same for him?" she kept silence then.

#abrownisalsoahuman: When I was in contact with Skatteverket, 2 times I felt it is unfair towards me. a. the lady over the counter was rude and didn't give me any chance to explain my question, just asked me if I had personal number and when I said no, she was like that is mandatory. I wasn't given any chance to explain that I work and earn here, pay taxes, but its with temporary co-ordination number. After couple of days, I took my Swedish friend along, then things went smooth with the same woman. b. then the time I was visited Skatteverket to get a few documents asked by migration board to visa extension. I was literally told why are you here and then ofcourse I was bit pissed off so I answered because I have no work and that I like Skatteverket (ofcourse said that in sarcasm!). The guy then understood in way that it was right thing to say to me, so he changed a bit after that. Basically, they response I get vs the response a Swedish (white) person get is different. Also, experienced it at times, at restaurants, banks - basically customer facing services.

#spridbarakärlek: På min arbetsplats- jag är lärare men jag upplever det från både rektor, kollegor samt föräldrar. Oftast tvivlar de på min kompetens tills jag bevisar motsatsen. Jag blir bemött med respektlöshet (allt från att de uttalar mitt namn fel och verkar anse min tid värd mindre än deras) på stan - i butiker, där man blir bemött med rasism och diskriminering för att man är arab och klär sig på ett visst sätt. Folk ryggar tillbaka när de ser en beslöjad kvinna eller hör oss prata med brytning.

#även invandrare är svenskar: Under barndomen växte jag upp i en miljö där icke-svenskar, eller invandrare, porträtterades som "äckliga" och "pinsamma". Jag fick intrycket att det var ovärdigt att vara invandrare, och började skämmas över min kultur och mitt språk. Vägrade tala mitt språk på offentliga platser, och kämpade starkt för att få folk att tro att jag till 100% var svensk. Jag kände helt enkelt att jag som invandrare inte var lika mycket värd som en "riktig svensk", och att jag bör skämmas över mitt ursprung, helt på grund av de ord och uppfattningar som jag plockade upp från personerna omkring mig. Nu på senare tid har några personer, kassörskor och sådant, talat med mig på engelska då de antagit att jag inte kan tala svenska på grund av mitt utseende. För mig blir det tydligt att man inte alls släppt på sina stereotyper och förutfattade meningar.

#Vi är en del av samhället: En av den flera exemple: Annons på fb/blocket där säljaren vill ha endast "Svensk" köpare/ hyresgäst. Vissa skriver det tydligt och andra tackar nej till utländsk vid kommunikation.

#Rasism: Ja jag har upplevt diskriminering på jobbet pga svenska språket... folk undrar hela tiden vart kommer du ifrån? det kan bli jobbigt att få den frågan hela tiden... Hur känns det? inte bra alls!

#Orättvisa: Ja flera gånger En gång när jag fyllde 50 år fick ingenting av kommunen bara för att jag hade ett icke svensk namn. När kollegerna fyllde 50 samlades pengar och kollegerna fick dubbla presenter från kommunen och en från oss kolleger.

#HBGemensam: Skolan, kränkande ord om etnicitet och religion. Arbetsplats, förminskade och negativa associationer till religion och vissa grupper Affärer, hånande ord om hudfärg

#erfarenhet=0: Jag arbetade i flera år (...) utomlands och bestämde mig för att återvända till Sverige. Jag har ansökt om många jobb och jag har blivit inbjuden till några intervjuer, men inget jobb erbjudande. När jag frågade vad som var anledningen till att jag inte fick jobbet får jag veta att jag är för kvalificerad och för erfaren. Andra chefer bryr sig inte ens för att besvara min fråga. Det här är inte samma land som jag lämnade för 17 år sedan. Jag förstår inte att Covid 19 har förändrat allt och att arbetslösheten i Sverige har ökat men det finns en stor efterfrågan på mitt yrke. Om jag ville återvända till XXX kunde jag få 100 jobb erbjudande direkt. Från alla intervjuerna som jag deltog i insåg jag att kvalificeringen av tjänster i Sverige inte är samma, men värst. (...) Jag är här, redo att arbeta men arbetsgivare bryr sig inte om utlänningar om inte svenskfödda svenska.

#rasdiskriminering: Ja. När jag äta i McDonalds och något inte snäll. När jag åker bussen något människor inte snäll. Ibland i butik också har något människor inte snäll. Mina barnen i skolan. Fritids lärare inte snäll eller skolan barn inte snäll med mina barnen.

Sexism och ojämställdhet

Berättelserna om sexism ger exempel på hur kvinnor upplever otrygghet och övergrepp på olika platser. Det finns också exempel på hur kvinnor och män bemöts olika i olika sammanhang, men också hur generella beslut upplevs vara styrda av normer. Flera exempel är från arbetslivet.

#otrygghet: Jag känner mig kränkt när jag som kvinna går kommentarer om mitt utseende/kön när jag går på stan. Det kan vara att män säger kommentarer, någon har blåst cigarettök i mitt ansikte oprovocerat, kommentar om kroppsdelar.

#slutarörmig: På ett antal krogar i Helsingborg har jag varit med om sexuella trakasserier i form av att äldre män tagit sig friheten att tafsa. Detta har inneburit att jag är betydligt mer vaksam samt aldrig står ensam på en krog.

#kvinna: Som kvinna upplever jag ibland att man inte blir respekterad. Det kan vara att killgäng inte flyttar på sig när man går på trottoaren, och att män tittar opassande på en på gymmet. "Små" saker som man utsätts för dagligen

#kvinnorärintejämlikamännågonsin: Inom vården - nummer ett är att jag som kvinna får vänta mycket längre på exv akuten än en man. En man (jag har följt med ett par ggr när min fd make sökte akut sjukvård) söker vård så blir han tagen på allvar, medan jag som kvinna hela tiden tycks lida av psykosomatiska besvär eller stress istället för en faktisk sjukdom. Dessutom så förstår inte vårdpersonal innebörden av exv Aspergers eller ADHD som kvinna och har aldrig kunnat bemöta mig med det perspektivet - dvs tydlighet. (...)

#Körkort: I samband med pågående körkortsutbildning. Många förväntningar att jag som man redan bör ha körkort alternativt att det ska gå snabbt och lätt.

#vanligthystack: (...) Ibland på bussen av manliga chaufförer. Vissa restauranger av män. Dom svarar knappt på tilltal eller frågor o nonchalerar en, o man ser hur andra kvinnor råkar ut för samma sak. Då jag jobbar inom järnvägen är jag van, vilket är ganska hemskt när man tänker på det, så jag tar inte åt mig längre.

#vändpyramiden: I trafikplaneringen och infrastrukturen. Allt från bilvägar och parkeringar till stödköp av flygplats och planer på biltunnel till Danmark. Allt är exempel på hur färdmedel som är mansdominanta får gå före cykel, buss och tåg - hållbara alternativ som ofta är kvinnodominanta. Bilismens och flygets klimatpåverkan leder också i förlängningen till climateffekter som drabbar världens fattiga värst. Det känns för jävligt att den manliga normen och oviljan att ändra livsstil ska vara den som går före. Bättre kan Helsingborg!

#Härskartekniker: På min arbetsplats blev vår arbetsgrupp, som bara består av kvinnor, utsatta för diskriminering. Vi fick inte information som vi behövde för att kunna jobba med projektet. Vi blev förlöjligade, fick dåliga förutsättningar för att kunna jobba jämfört med andra projekt där mest män jobbar. Ledningen, som består av män, svarade inte på frågor, brydde sig inte om beslut som de tidigare fattat och skyllde sedan på projektledaren när arbetet inte gick som tänkt.

#Diskriminerad som kvinna: När jag fick barn blev jag diskriminerad på min arbetsplats där jag arbetade som XXX. Arbetsuppgifter togs ifrån mig trots att jag var senior, mkt meriterad och kompetent och omtyckt bland kollegor. En man på arbetsplatsen som var lat och inte fullföljde sina arbetsuppgifter fick stora förmåner och friheter. Bara kvinnliga chefer dessutom.

#Diskriminering: Män diskrimineras på socialförvaltningen i Helsingborg, både av chefer och personal!

Ålderism

Eftersom ganska få yngre deltog i undersökningen finns det inga berättelser om diskriminering eller utsatthet på grund av att personen är ung. I underlaget hittar vi några berättelser om diskriminering på grund av hög ålder, så kallad ålderism. Berättelserna handlar om synen på äldre, digitalt utanförskap, diskriminering i arbetslivet och otrygghet

#Pensionär: Uttalande om att man som pensionär enbart belastar trots att man betalar skatt. Först under aktiv intjänade därefter skatt på upparbetad lön pension Arbetsmarknad

#Det är djupt mänskligt att diskrimineras: Ålderism. Svårt med vissa kontakter pga att 55+are behandlas som mindre värda. Svårigheter med myndighetskontakter som anhörig till funktionsvarierad. När en god man utses går det galant i samma ärende.

#: Unga helser inte på äldre människor, en blir inte sedd. Det tas inte nok hensyn till att äldre inte är så digitala.

#Bank-id: Det är kommunen som som diskriminerar äldre och sjuka människor på grund av att snart all kontakt med kommunen, måste ske med Bank-id.

#Åldersdiskriminering: Åldersdiskriminering vid ansökan jobb Helsingborg stad. Ej uttalat men en absolut magkänsla. Sökt ca fem tjänster med samma erfarenhet.

#Ålderism: Åldersdiskriminering vid jobbsökning.

#Lönediskriminering: När man uppnår en ålder runt 55 och däröver finns det en tydlig lönediskriminering inom skolan i Helsingborg. Erfarenheter och trygghet för elever räknas inte!

#Ålders- och erfarenhetsdiskriminering i Helsingborgs kommun: Jag har i Helsingborgs kommun på X-förvaltningen blivit diskriminerad och förminskad för min långa arbetslivserfarenhet och blivit jämförd med nyutexaminerade (...).

#Uppfostran: Att äldre inte vågar gå ut pga våld i samhället.

Transfobi

Berättelserna om transfobi ger konkreta exempel på hur tvåkönsnormen skapar upplevelser av utanförskap och hinder. Det handlar både om bemötande och om fysiska förutsättningar som lokaler.

#ickebinär: När jag har betalat entré på kallbadhuset, på sporthallen, på gymmet eller i yogastudion och ska välja omklädningsrum är det alltid lika svårt för mig. Det finns bara två alternativ! Man eller kvinna. Jag som inte identifierar mig som varken man eller kvinna har ingenstans att ta vägen. Samma sak händer när jag ska gå på en helt vanlig toa. Vilken ska jag välja om jag inte känner mig träffad av den ena eller andra symbolen?

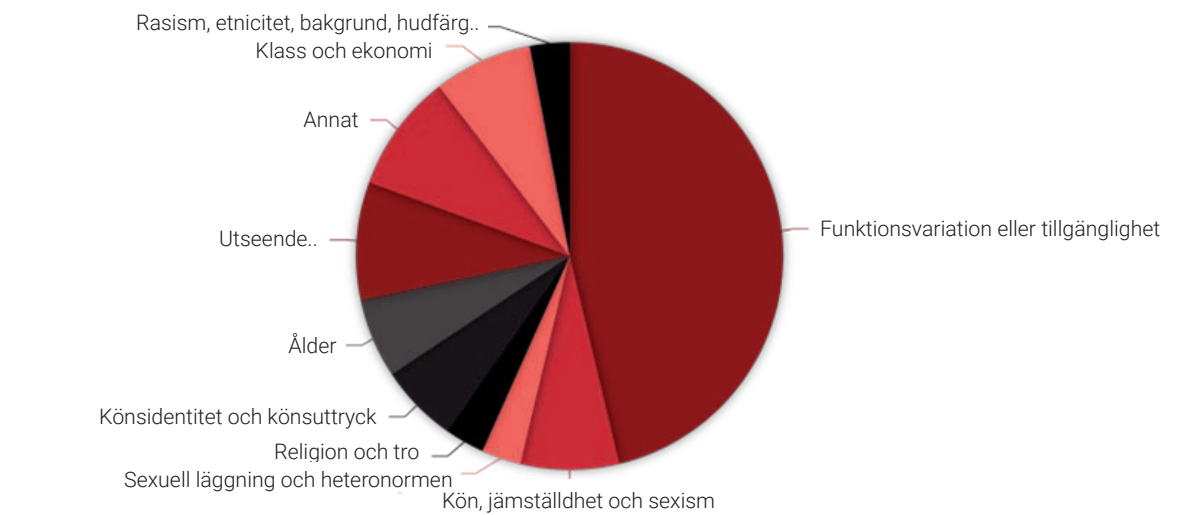
#inte ung och frisk: På arbetsplatser, där de inte respekterat att jag är transperson. Det kändes hemskt och till slut bytte jag plats. Även blivit tillsagd/tillrättavisad av äldre på buss att jag ska lämna plats åt dem för att jag är ung. Men när jag svarar att jag faktiskt behöver platsen själv har jag fått höra att jag bara är lat. Nu är jag varken ung eller frisk.

#Inkorrekt könsuppdelning: Jag vet inte om det här räknas men jag är en transkille och var tvungen att byta om i tjejernas omklädningsrum i ett helt läsår efter att jag kom ut, inför varje idrottslektion. Jag hade mycket hellre bytt om enskilt, bland annat för att jag har varit med om att andra har ifrågasatt varför jag är i tjejernas omklädningsrum och för att det känns fel då jag inte är en tjej. Detta gav mig extra mycket ångest inför idrottslektionerna. Klassen har också åkt på läger i två omgångar, med tjejerna och killarna enskilt, och jag fick inte följa med killarna för att killarna inte ville det, fastän jag är en kille och hade berättat det för skolan. Det kändes då som att min skola inte bryr sig alls om personer som mig och som att de inte respekterade min identitet, och det bidrog till en känsla av utanförskap då det blev tydligt jag inte sågs som en av killarna i klassen.

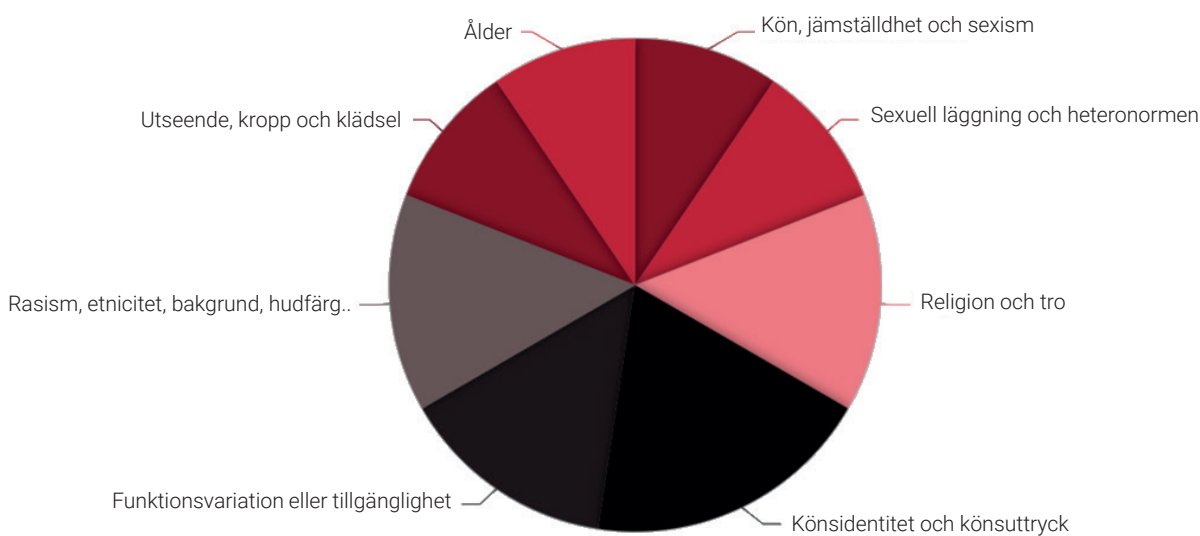

Flerfaldig diskriminering

Nästan oavsett vilken bakgrundsvariabel vi väljer visar berättelserna och personernas kategorisering av dem att personer utsätts för diskriminering på grund av flera olika orsaker. Nedan visar vi två exempel på den variation av diskriminering som olika personer utsätts för. Det visar på komplexiteten i diskrimineringen som personer upplever.

Figur 2. Vad handlar din berättelse om? (svar från personer som angett att de har en funktionsnedsättning)

Figur 3. Vad handlar din berättelse om? (svar från personer som uppgett att de är bisexuella)

Här kommer några exempel på berättelser där flera diskrimineringsgrunder är aktuella i samma berättelse eller händelse.

#inte ung och frisk: På arbetsplatser, där de inte respekterat att jag är transperson. Det kändes hemskt och till slut bytte jag plats. Även blivit tillsagd/tillrättavisad av äldre på buss att jag ska lämna plats åt dem för att jag är ung. Men när jag svarar att jag faktiskt behöver platsen själv har jag fått höra att jag bara är lat. Nu är jag varken ung eller frisk.

#Gyllene tillfälle för staden att vidta diskrimineringsförebyggande åtgärder utan att behöva lyfta ett finger: Jag är HBTQ+-person, Jude, och autistisk och har på de grunderna fått utstå alla möjliga slag av diskriminering. Förföljelse, hot, fysiskt våld, nätmobbing, sämre vård, you name it. På XXX bröt ledningen mot diskrimineringslagen när de vägrade vidta andra åtgärder när det blev uppenbart att de åtgärder de först föreslog inte fungerade, och en lärare bröt mot diskrimineringslagen när han ägnade en hel lektion åt att debattera existensen av transpersonen och hånade legitimiteten hos transcommunity. (...)

Uttryck för rasism och sexism

I svaren finns också berättelser om sådant som personerna själva benämner som "omvänd rasism". Det är berättelser där personerna upplever sig som utanför och utsatta på grund av till exempel människor som pratar andra språk än svenska i staden eller att invandrade personer får del av välfärden. Det fanns också liknande berättelser om "omvänd sexism" där det uppfattas som att det satsas mycket mer resurser på kvinnor och att ingen bryr sig om utsatta män. Diskrimineringsgrunderna finns i lagen för att det finns en ökad risk för olika minoritetsgrupper att utsättas för diskrimineringen. Diskrimineringsgrunderna hänger samman med normer och makt där vissa egenskaper och livsförutsättningar generellt värderas högre och oftare ger privilegier som andra inte får.

Att kunna vara sig själv och respekteras

För att få en bild av hur människor upplever det är att leva och verka i Helsingborg ställde vi en fråga om de upplever att de kan vara sig själva och respekteras för den de är. Ungefär lika många svarar att de kan vara sig själva fullt ut som de som känner att de måste anpassa sig för att bli respekterad. Bland de som svarar att de inte fullt ut kan vara sig själva finns beskrivningar om hur de anpassar sig och att det är svårt att vara sig själv.

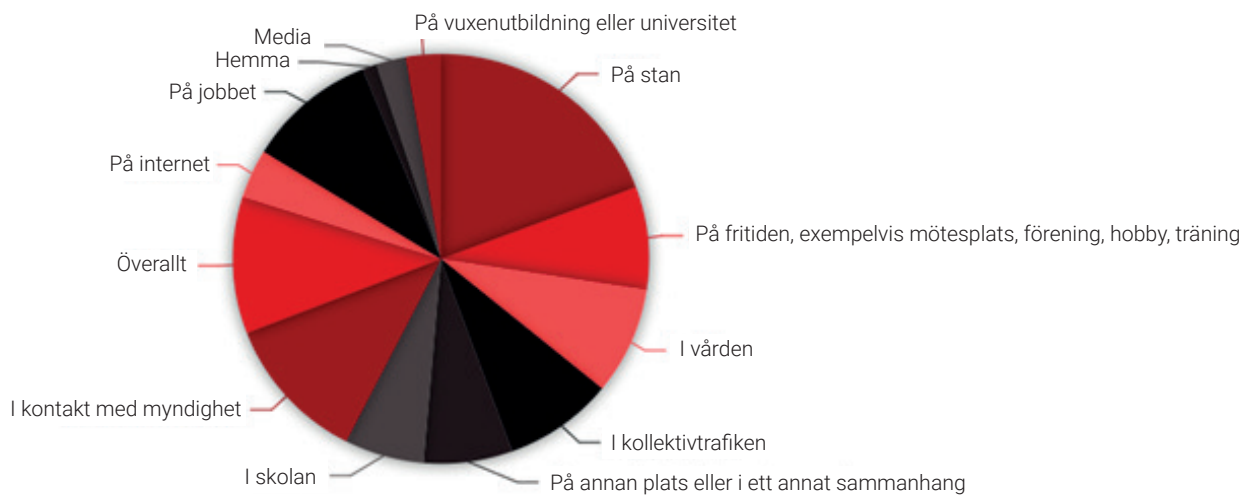
- Jag har alltid kunnat vara mig själv.
- Jag känner aldrig att jag behöver vara någon annan än den jag är.
- Jag har behövt prioritera att vara mig själv över att bli respekterad.
- Om jag öppnar munnen och pratar funkas det men annars är jag bara en lat invandrare.
- En del personer ser en inte*de liksom ser förbi en...Andra hjälpsamma och frågar om det ska ta ett handtag.
- Det finns en snäv norm om den framgångsrika, positiva, välvårdade personen som inte säger emot utan okritiskt hoppar på framgångståget Helsingborgs stad.
- Då är man inte sk normal blir man sedd med andra glasögon än de flesta andras.
- Because I am from an Arabic country, have a long beard and my wife covers her face, we face it almost every time we decide to go out together.
- Man måste anpassa sig hela tiden till svenska samhället och pratar man dåligt svenska så ändrar folk sin röst direkt.
- Ja, jag måste försöka förändra mig, anpassa mig och bortse från att jag har autism, för att ingen tar hänsyn till min diagnos när jag är så högfungerande. Hade jag haft en svår autism och suttit och dreglat i en rullstol och inte vetat vilken dag det var eller vad klockan är, då hade man fått hjälp och förståelse. Nu när man är högfungerande och ens diagnos inte syns förrän man kommer i kontakt med folk på en arbetsplats, när det sociala samspelet inte fungerar, då tycker folk bara att man är dum i huvudet och tar inte hänsyn till ens diagnos!
- Utbildad psykolog ung och född i Sverige som blir misstagen för en städerska.
- Jag är mig själv men får ingen respekt
- Nej, det blir för invecklat.
- Som tidigare nämnt har jag under min uppväxt känt att jag måste ändra min identitet totalt för att bli accepterad som människa. Än idag avstår jag från att utöva min egen kultur eller mitt eget språk, då jag vill undvika konflikter och diskussioner som jag vet uppkommer i många fall.
- Att vara mig själv skulle innebära att jag är helt nöjd som det är, vilket inte stämmer överens med verkligheten. Att anpassa mig för att passa in betyder att jag skulle invaggas i en tro på att det är något fel på mig. Den här frågeställningen saknar logik och leder enbart till att cementera en apartheidmodell som vi drabbade förväntas acceptera.

Det sker på flera platser och blir en del av livet

Personerna som delade med sig av berättelser fick svara på frågan om var det hände. På följande platser svarade flest att de blivit utsatta:

- 1. På stan
- 2. I kontakt med myndighet
- 3. Överallt
- 4. På jobbet
- 5. I vårdn och I kollektivtrafiken

I berättelserna kan vi hitta beskrivningar om att många små händelser som sker ofta och på många olika platser tillsammans skapar ett mönster och en utsatthet. Det beskrivs till exempel som att utsattheten blivit vardag, något de lärt sig leva med och att det är små saker som sker dagligen. Det brukar kallas mikroaggressioner och som kan skapa en minoritetsstress hos den som utsätts.

Figur 4. Var hände detta? (flera svarsalternativ möjliga)

Inga enstaka händelser

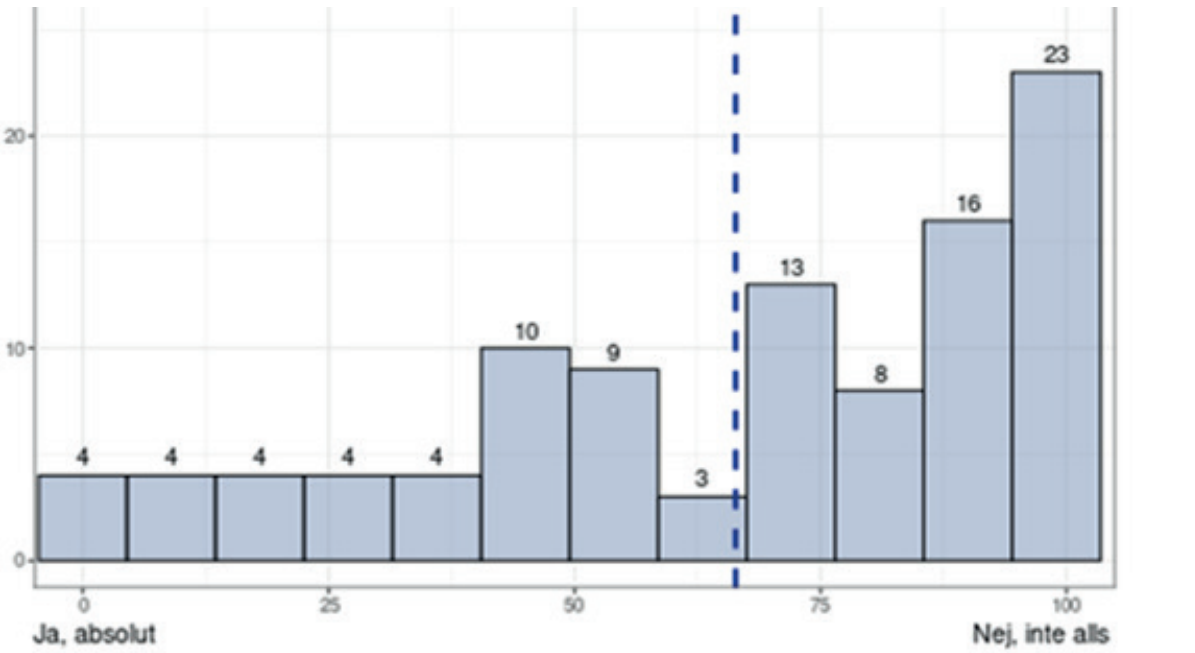
De som svarade fick placera en prick närmast det alternativ som beskriver deras berättelse. Flest svar hittar vi vid alternativet att det är något som händer överallt i samhället och väldigt få vid alternativet att det är en enstaka händelse (varje prick motsvarar en berättelse). Berättelser som handlar om klass och ekonomi placeras oftare vid alternativet att det är något typiskt för Helsingborg.

Figur 5. Min berättelse är...

Bristande tro på att det finns bra hjälp att få

Vi ville också veta om de som blivit utsatta tror att det finns bra hjälp att få. De flesta svaren hittar vi närmast alternativet nej, inte alls.

Figur 6. Jag tror på att det finns bra hjälp att få om jag blir utsatt för orättvis behandling

Vad kan förhindra diskriminering?

För att få inspel till vilka förändringar som krävs för att förhindra diskriminering och skapa ett Helsingborg där alla upplever sig inkluderade ställde vi följande fråga: tänk dig ett Helsingborg där du känner dig helt inkluderad – vad är det som gör att du känner så? Vi bad dem också att svara på vad de tror hade kunnat förhindra det som de beskrivit i sin berättelse. Flest svar hittar vi närmast alternativet förändring i samhället/på platsen. Minst antal svar hittar vi i alternativet om att andra människor stöttar.

Figur 7. Vad hade kunnat förhindra det du beskriver?

Figur 8. Funktionsnedsättning och tillgänglighet (Vad hade kunnat förhindra det du beskriver?)

Figur 9. Kön, jämställdhet och sexism (Vad hade kunnat förhindra det du beskriver?)

Om vi jämför svaren om vad som hade kunnat förhindra händelsen finns det en skillnad i hur de som berättat om diskriminering på grund av funktionsnedsättning och de som berättat om sexism och diskriminering på grund av kön. För de som berättar om diskriminering på grund av funktionsnedsättning hittar vi flest svar på alternativet mer kunskap och mindre fördomar och för de som berättar om sexism hittar vi flest svar på alternativet om förändring i samhället.

I fritextsvaren på frågan om hur en inkluderande stad är svarar några få att de redan upplever att Helsingborg är en inkluderande stad och att mötesplatser och andra människor är välkomnande och tillgängliga. Bland dem som inte upplever staden som inkluderande efterfrågar förändringar inom följande områden:

- Respekt, bemötande och människosyn
- Lagar och regler
- Kunskap och kompetens
- Representation och delaktighet
- Trygghet och säkerhet

Några beskriver också konkreta förändringar de vill se som till exempel att fysiska hinder i stadsmiljön ska tas bort, mötesplatser, insatser i skolan, sluta dela upp olika saker utifrån två kön. Det finns också några som menar att det inte är möjligt att uppnå en stad där de känner sig helt inkluderade. De beskriver det som en fantasi eller utopi.

- Det är en fantasi som just är det.
- Så länge människor inte vill titta på fakta och istället gå på känslor kommer det att vara så tyvärr
- Tyvärr kan jag inte tänka mig det
- ...utopi
- Finns inte på kartan
- Går inte att föreställa sig. Allt är visioner och mål. Men på 100 år har inte mycket skett inom rollerna och synen på kvinna/man. Absolut - rösträtt. Absolut - föräldraförsäkringen. Absolut yrkesmässigt. Men inte lönemässigt. Inte bedömningsmässigt. Inte bemötandemässigt. Inte inom vården. Inte inom skolan. Inte ute i samhället. För vi kvinnor bär fortfarande ansvaret i vår klädsel för att INTE bli våldtagna, vi bär ansvaret i vår föräldrarroll mer än mannen, men vi får inte förutsättningarna. Ta bara alla kvinnor med dold identitet som flytt. Nä jag kan nog skriva för mycket känner jag.
- Inget jobb, inget liv

Respekt, bemötande och människosyn

Flera berättelser handlar om en önskan om ett med omtänksamt och vänligt samhälle med mer respekt för varandra.

- Om staden började se sina invånare och bry sig om deras behov istället för att bara fokusera på PR och visioner där personer med funktionsnedsättning glöms bort. Vi känns oviktiga i sammanhanget och som en börda. I Helsingborg vill man bara ha unga högutbildade, kreativa och lyckade människor. Det hörs ju redan på stadens slogan " för människor som vill något".
- I ett sådant Helsingborg får det skava lite och det finns mer plats för olika åsikter, tankar och erfarenheter. Där är frågor om inkludering viktiga på riktigt och det satsas ordentligt på att förändra normer och motverka utanförskapet.
- Människan respekteras för sin karaktär.
- Den dagen alla lär sig att respektera kvinnor, att ta ett nej och bete sig som folk.
- Jag är hemma och känner mig inkluderad, det handlar om att individen som kommer till den här staden visar viljan att inkluderas. Det gäller att man visar omtanke, tar hänsyn till andras behov, respekterar lokala kulturen, vårdar lokala språket, lär sig dialekten.... Visar viljan att anpassa sig till det nya utan att göra avkall på sin egen identitet Bra ton mellan människor oavsett vem du är
- Alla värderas lika av kommun och politiker.
- Gäller att följa lagar, ordningsregler, restriktioner, visa hänsyn o respekt till andra medmänniskor.
- Folk accepterar olika kulturer
- En tillåtande atmosfär där man accepterar varandra
- Man visar respekt och hänsyn
- Om medmänniskor och vårdgivare ser mig som en människa. Möter mig med respekt för den jag är. Att de kommunicerar med mig, inte över mitt huvud. Att jag kan använda buss och tåg! Ja kunna leva ett liv i ett sammanhang med övriga medmänniskor!
- Att den innovativa och medkännande staden tar hänsyn till mig och mina behov av tillgänglighet.
- Att jag blir lika behandlad
- Dialogue, kindness and respect on other's point of views.
- Even higher trust between people.
- Att inte se skillnad på människan
- Att alla hela tiden tänker på att vi människor är olika, med olika behov och förutsättningar.
- just to treat people equally irrespective of the skin color or the language one speak.
- Ett humant sätt att behandla människor.
- Där man respekterar med människor oavsett variationer.
- Att man tar barn och kvinnor på allvar. Och agerar utifrån vetenskapen - inom teknik och naturvetenskap.
- Att folk är/blir snällare.
- Att staden tar hänsyn till att det finns många människor med olika funktionsnedsättningar
- Din betydelse styrs av skatteförmåga och anpassning till politiska beslut
- Basal respekt och ses som en individ inte ett ansikte för en hel religion, land och allt alla gör.
- Rätt hjälp och stöd för rehabilitering tillbaka till arbetslivet.
- Trots utbildning, och kämpande har myndigheter ingen förståelse.
- Blir behandlad utan respekt.
- Där jag blir bemött med samma nivå av respekt och förståelse oavsett hur jag talar, hur jag klär mig, eller vilken tro jag tillhör.
- Bort med kollektiv ignorans som uppfattas som en sanning. Bemöt folk med den absolut högsta graden respekt, din granne, någon som behöver hjälp i butiken när du handlar, på bussen osv osv.. Ta bort "JAG:et" som är så himla laddat och börja med att sätta sig själv i andrahand OCH inte som uppoffring utan snarare för du faktiskt inte alltid behöver TYCKA något om ALLT.. Du behöver inte alltid lägga din åsikt, din åsikt är viktig men att du hör någon annans åsikt och låter den marinera i dig utan att den filtreras genom "JAG:et" som ska tycka och motargumentera, sluta med det.. Lyssnar man behöver man prata mindre för man lägger mer omsorg i hur man uttrycker sig och därmed resulterar i en så mycket mer givande dialog och den andra lär också i många av fallen lägga bort deras "JAG" och höra vad du faktiskt tycker... Anta att alla är goda människor tills motsatsen bevisas, lita på magkänslan innan hjärnan har fångat den tydliga initiala känslan av en människa för att sedan göra allt till en jävla röra men även också börjat dra i sönder din otroliga förmåga vi har att på intuition.

- Alla respekterar varandra!
- Acceptans i samhället som utländsk där vi är en del av samhället.
- Samma möjligheter som alla andra trots funktionsnedsättning.
- Det skulle vara ett samhälle som inte dömmar ut någon på grund av tro, sexuell läggning eller könssidentiteten
- När jag slipper bli utstirrad då jag inte talar svenska, och när jag slipper lyssna på en massa debatter i media där man frågar sig om invandrare verkligen förtjänar att behandlas som människor på det sätt svenskfödda personer redan gör. När det inte längre blir kul för ungdomar och andra i samhället att dra skämt på bekostnad av invandrare och andra som inte passar den svenska normen. I en sådan situation skulle jag inte känna mig utesluten från resten av mitt svenska umgänge.
- Allas lika värde.
- Att man följer lag och riktlinjer!!

Lagar och regler

Några efterfrågar andra regler och lagar.

- Höga krav från fack och Arbetsmiljöverket att arbetsgivare följer regler
- Att förvaltningarna gör sitt jobb, följer gällande lag och inte skiter i oss medborgare!

Kunskap och kompetens

En önskan om att olika aktörers kunskap och kompetens inom olika frågor skulle öka framkom från flera respondenter.

- Grunden för dagens funktionshinderpolitik lades i den nationella handlingsplanen för handikappolitiken (...) Utgångspunkten i denna plan är att samhället ska utformas så att alla medborgare har möjlighet till delaktighet och inflytande. Det är hela samhällets angelägenhet att alla kan vara delaktiga och medverka i utvecklingen. (...) Handlingsplanen beskriver ett perspektivskifte. I stället för att fokusera på personers egenskaper och förmågor så riktas fokus mot samhällets förmåga att undanröja hinder för delaktighet (...). Om de som fattar besluten i kommunen skulle leva upp till de av högsta lagstiftande makt redan utsatta målen så hade problemet aldrig uppstått.
- Beslutsfattarna i denna kommun saknar kompetenser i sina beslut eftersom mångfald saknas. Tillgänglighetsfrågor kan ju inte beslutas av inkompetenta politiker.
- Kompetens inom socialförvaltningen som hjälper på klientens villkor och lyssnar.

Representation och delaktighet

Frågor om representation och att få vara delaktighet lyfte en del respondenter.

- Att jag kan spegla mig i andra! Stor diversitet av människor överallt.
- The Question is not clear for me but as I understand If I compare it to Stockholm as an example. I will find Stockholm more welcoming for us as it have a variety from every land so no one care about us.
- Att ålder och erfarenhet räknas
- Skilj inte på stadsdelar
- Släppa in invånarna mer i beslut som tas när det gäller investering av våra skattemedel.
- Det skulle vara bra med den Schweiziska modellen med folkomröstningar ofta.
- Tänk vad trevligt det vore om staden förde en aktiv dialog med de föreningar och organisationer som representerar oss marginaliserade människor och avsatte tid och resurser till att uppfylla de krav som vi som marginaliserade människor ställer.
- Det är lite väl Posh i city. Ibland vill man bara gå ut i jeans, sneakers o en t-shirt, lyssna på musik o ta en öl..o det är ont om sådana ställen.

Trygghet och säkerhet

I frisvaren lyfte flera frågor om trygghet i staden.

- Inte känna otrygghet och oro att vistas/gå på vissa platser i staden.
- Simpla regler följs. Säkerheten på stan. Bättre utbildade poliser
- Det enda som hjälper idag är fler poliser på stan, eftersom inget annat går att göra nånting åt.
- Brottsligheten upphör och alla kan slappna av, släppa guarden
- Trygghet
- En trygg stad utan brottslighet
- Minskad invandring fler poliser och ordningsvakter
- En stad som inte bygger parallellsamhälle och med normer som inte bygger på hederskultur, religiös extremism och kvinnoförtryck. En stad där hormonstinna unga män inte tar över innerstadens gator på kvällar och nätter. En stad där man respekterar lagar och trafikregler.

Konkreta insatser

Det kom in några förslag på konkreta förändringar.

- Fler mångsidiga mötesplatser för människor med olika bakgrund och intressen.
- Inga hinder att ta sig fram med hjälpmedel. Lika lätt in och ut i butiker, på restauranger etc. Precis som när man kunde använda sina ben. Skillnaden är stor - för stor.
- Det råder en aningslöshet bland myndigheterna och staden och butiksägarna...
- Inga extra kostnader på grund av mitt funktionshinder.
- Man delar inte upp saker efter kön (t.ex. toaletter och i skolan), man könar inte folk (t.ex. säger "hej tjejer") innan man vet hur de vill bli könade (jag har blivit felkönad så många gånger på restauranger till exempel), man kallar inte folk för böj på ett negativt sätt, det finns könsneutrala omklädningsrum tillgängliga, m.m.
- Jag känner mig även inkluderad av att se prideflaggor under pridemånaden.
- Mer verkstad och mindre floskler
- Då får staden bli mycket mycket mindre segregerad. Börja med skolorna!
- Att vara en självklar del i vardagen utan att jag behöver bråka, påpeka saker, efterfråga saker, ifrågasätta saker. Att miljön ute och inne anpassas för "alla" på ett naturligt sätt från början. Det byggs mycket nytt - men alla dessa trappor utan någon naturlig ramp måste man köra runt ett helt kvarter för att komma igenom?
- En kommun där alla är välkomnande, alla skall få tillgänglighet på allt som kommunen erbjuder och övriga i kommunen, tel.ex kan/får alla komma in i en ICA/Konsum affär där är tillgängligt för alla ,parkeringar, ingen nivåskillnad. I många affärer/resturanger som är nya och kommunen gett tillstånd är inte tillgängliga för alla, detta är högst diskriminerande, för det går att göra nästan allt tillgängligt med lite god vilja , jag förstår att Kärrnan kan bli svårt att göra tillgänglig, och det har jag full förståelse för, men Lunds domkyrka är tillgänglig så inget är omöjligt, Det går inte att bara skylla på det är en gammal byggnad eller för smal trottoar, det går att ta bort trappan ha dörren i markplan och ordna nivåskillnaden inne i byggnaden om det finns vilja från kommun och fastighetsägare. Se samtliga varuhus dom vill ha alla kunder dom diskriminerar inte.
- Tänk om alla hade en kontaktperson på kommunen som kan leda en till rätt hjälp och stöd? Någon man kan ringa om man plötsligt står där med frågor om hur de svenska myndigheterna fungerar? För de flesta verkar inte veta något om man frågar.
- Avstånd så rollatorn och rullstolar kan ta sig fram Överallt
- Jag hade känt mig inkluderad om myndigheterna hjälpt mig till en arbetsplats och arbetsuppgifter jag klarar av och med en arbetstid jag klarar av, tex jobba 50% men även fast jag bara jobbar halvtid att jag tjänar på att jobba, att jag känner att jag har en inkomst som jag kan leva på, med det menas, ha råd att köpa de kläder jag behöver, de skor jag behöver, kunna gå och motionssimma, kanske även gå med i någon bowlingklubb, för jag gillar bowling. Men allting kostar! Och får man inte en inkomst där pengarna inte räcker till mer än bara mat och hygienartiklar, då har man inte råd att vara inkluderad! Så snälla - ge oss MEDBORGARLÖN! (...)

Så här har vi använt resultatet

I en mängd presentationer, möten och workshops har vi använt berättelserna och ofta i kombination med statistik. Vi kan se hur berättelserna kompletterar och fördjupar bilden av situationen i Helsingborg. Det finns en kraft i att berättelserna är just från vår stad från riktiga människor som delat med sig av sin vardag. Berättelserna har också varit en del av kommunikationsmaterial på konferenser och möten för att skapa möten och samtal om utmaningarna med diskriminering och mänskliga rättigheter.

Berättelserna har varit ett av flera underlag när vi tog fram stadens styrdokument för arbetet mot diskriminering och för lika möjligheter – Plan för lika möjligheter. Människors upplevelser av sådant som hänt i Helsingborg kan användas för att ta fram åtgärder och aktiviteter i stadens olika verksamheter för att bli mer inkluderande. Vi samlade alla förslag eller önskemål som gick att hitta i berättelserna i ett dokument och kategoriserade dem utifrån hur komplext eller svårt det är att lösa eller åtgärda. När det varit möjligt och aktuellt har vi lämnat underlaget till verksamheter som har handlingsutrymme att vidta åtgärder.

Vi behöver fortsätta undersöka sätt att samla in underlag för att förstå hur diskriminering tar sig uttryck och samarbeta med invånare och föreningar för att utveckla förståelsen och hitta gemensamma vägar framåt.

Läs mer

Helsingborgs stad

Plan för lika möjligheter 2022-2025,
https://media.helsingborg.se/uploads/networks/4/sites/146/2021/09/plan-for-lika-mojligheter_final220315.pdf

Nulägesanalys lika möjligheter Helsingborg, 2021,
https://likamojligheter.helsingborg.se/seminarium-om-nulagesanalys-lika-mojligheter/Nulagesanalys_barn_och_ungas_halsa_i_Helsingborg_2022, <https://media.helsingborg.se/uploads/networks/4/sites/146/2022/11/helsingborg-barn-och-ungas-livsvillkor-2022-06-23.pdf>

Ungas upplevelser av minoritetsstress i Helsingborg, 2022,
https://media.helsingborg.se/uploads/networks/4/sites/146/2022/06/ungas-upplevelser-av-minoritetstress-i-hbg-2022_final-1.pdf

Uppföljning av Helsingborgs livskvalitetsprogram 2023,
<https://media.helsingborg.se/uploads/networks/1/2024/01/uppfoljning-av-livskvalitetsprogram-met-2023.pdf>

Andra aktörer

Adman, P., Jansson, H., A field experiment on ethnic discrimination among local Swedish public officials, Local Government Studies, 2017,
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03003930.2016.1244052>

Allmänna Arvsfonden,
<https://www.arvsfonden.se/projekt/alla-projekt/berattelser>,
Stockholms stad, 2017, En studie om diskriminering i Stockholms stads verksamheter

Diskrimineringsombudsmannen, 2010, Upplevelser av diskriminering – en sammanfattande rapport samt analys baserat på en kvalitativ undersökning om upplevd diskriminering,
<https://www.do.se/download/18.277ff225178022473141e1f/1618941269673/rapport-upplevelser-diskriminering.pdf>

Diskrimineringsombudsmannen, 2014, Delar av mönster – en analys av upplevelser av diskriminering och diskriminerande processer,
<https://www.do.se/download/18.277ff225178022473141e26/1661847879492/rapport-delar-monster.pdf>

Hübinette, T., 2015, Vad är jämlikhetsdata? – Råd och tips för att arbeta med jämlikhetsindikatorer,
https://www.tobiashubINETTE.se/jamlikhetsdata_0.pdf

Make Equal Stories, <https://stories.makeequal.se/>

HELSINGBORG